

1950-25

RICHTLIJNEN VOOR MILIEUEFFECTRAPPORT

Varkenshouderij Peeldijk B.V
Peeldijk 14 in Milheeze, WM/3835

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	2
2	ACHTERGRONDEN EN BESUITVORMING.....	3
2.1	Probleemstelling en doel	3
2.2	Wettelijk kader en beleidskader	3
2.3	Te nemen besluiten	3
3	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN.....	4
3.1	Inleiding	4
3.2	Voornemen	4
3.3	Referentiesituatie	4
3.4	Meest milieuvriendelijke alternatief (MMA)	4
3.5	Alternatieven	5
4	MILIEUASPECTEN	6
4.1	Algemene opmerkingen	6
4.2	Ammoniak	6
4.3	Geurhinder	6
4.4	Luchtkwaliteit	7
4.4.1	Fijn stof	7
4.4.2	Mestbe- en/of verwerkingsinstallatie	7
5	OVERIGE ASPECTEN.....	8
5.1	Geluid en verkeer	8
5.2	Klimaat en energie	8
5.3	Veiligheid	8
5.4	Veewetziekten	8
5.5	Water	8
5.6	Natuur	8
5.7	Gebiedsbescherming	9
5.8	Soortenbescherming	9
5.9	Landschap en Cultuurhistorie	9
6	OVERIGE PUNTEN	10
	Evaluatieprogramma	10

1 INLEIDING

Het doel van deze richtlijnen is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

Peeldijk B.V. is voornemens om de varkenshouderij aan de Peeldijk 14 in Milheeze uit te breiden. In de nieuwe situatie zullen bestaande stallen worden verlengd en gewijzigd en een nieuwe stal wordt gerealiseerd. De nieuwe inrichting biedt plaats aan 7.672 vleesvarkens en 3.248 gespeende biggen.

Voor het in werking brengen van de voorgenomen activiteit is een vergunning van de Wet milieubeheer (Wm) nodig. Op grond van categorie C. 14 van het Besluit Milieueffectrapportage (m.e.r.) is deze activiteit m.e.r.-plichtig. Ten behoeve van de besluitvorming op de door Peeldijk B.V. in te dienen Wm-vergunningaanvraag dient daarom een m.e.r.-procedure te worden doorlopen. Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gemert-Bakel is bevoegd gezag in het kader van de Wet milieubeheer.

De m.e.r.-procedure is van start gegaan met de openbare kennisgeving van de Startnotitie voor het milieueffectrapport (MER) in het "Gemerts Nieuwsblad" op 6 juli 2007.

Bij brief van 3 juli 2007 hebben wij de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld ons te adviseren over de te geven richtlijnen voor het MER.

Gedurende 6 weken is eenieder in de gelegenheid gesteld om te reageren op de ter inzage liggende Startnotitie. Er is een inspraakreactie ontvangen. Deze is tijdig binnengekomen en daarom ontvankelijk. De reactie, zover als van toepassing op het MER is betrokken in de richtlijnen.

De Commissie voor de m.e.r. ('de Commissie') is op donderdag 2 augustus 2007 op locatiebezoek geweest. Op 31 augustus 2007 hebben wij het advies van de Commissie ontvangen.

Het advies van de Commissie heeft als basis gediend voor de nu voorliggende richtlijnen. Bij de richtlijnen hebben wij rekening gehouden met de inhoud van de Startnotitie. Dit in die zin dat deze richtlijnen in combinatie met de Startnotitie moet worden gelezen. Onderwerpen die al goed in de Startnotitie zijn behandeld, komen in de richtlijnen niet verder expliciet meer aan bod. Volstaan wordt met verwijzing naar de Startnotitie.

2 ACHTERGRONDEN EN BESUITVORMING

2.1 Probleemstelling en doel

De aanleiding en motivering van het voornemen staan beschreven in hoofdstuk 2 en 3 van de Startnotitie. Dit kan worden overgenomen in de MER.

Historie

Op 21 december 2004 is een revisievergunning verleend voor een varkenshouderij aan de Peeldijk 14 in Milheeze. De bestaande situatie voorziet in de huisvesting van 2.000 gespeende biggen en 2.682 vleesvarkens. Een klein gedeelte van de vergunde situatie is nog niet gerealiseerd, maar zal vermoedelijk in het najaar van 2007 worden gebouwd en in gebruik genomen. Dit extra gedeelte biedt plaats aan circa 230 vleesvarkens en 400 biggen.

2.2 Wettelijk kader en beleidskader

De Startnotitie geeft al informatie over het wettelijke kader en het beleidskader. De beschrijving van beleid en regelgeving schiet tekort op de volgende onderdelen:

- De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv);
- Het Besluit luchtkwaliteit 2005 (Blk 2005);
- Richtlijn Mestverwerkingsinstallaties (LA01, februari 2001);
- Geurverordening van de gemeente Gemert-Bakel (juni 2007);
- Geluidsnota van de gemeente Gemert-Bakel (juni 2007).

Deze dienen expliciet in het MER behandeld te worden.

In het MER moet dit wettelijk kader en het beleidskader worden uitgewerkt voor de randvoorwaarden die wetgeving en beleid stellen aan het voornemen. Hierbij dient in het bijzonder, ook gelet op het feit dat niet duidelijk is op welk moment de vergunningaanvraag zal worden ingediend, uitdrukkelijk rekening wordt gehouden met:

- De voorziene veranderingen van de bij de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) horende regelingen (zoals het Besluit huisvesting). Indien gebruik gemaakt wordt van interne saldering dient ook ingegaan te worden op het wettelijk kader hiervoor¹;
- De 'IPPC-omgevingstoets'². Ga ook in op de BREF³ voor intensieve veehouderijen en ode overige documenten uit de Regeling aanwijzing BBT-documenten.

2.3 Te nemen besluiten

Het MER wordt opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over de aangevraagde Wm-vergunning. Indien er sprake kan zijn van effecten op Natura 2000-gebieden is ook een Natuurbeschermingswetvergunning benodigd (zie par. 5.7 van deze richtlijnen). Ten einde tot daadwerkelijke uitbreiding over te gaan, is mogelijk een ontheffing noodzakelijk op grond van de Flora- en Faunawet (zie paragraaf 5.8 van deze richtlijnen). In het MER dient te worden beschreven of dit het geval is.

¹ In het Staatsblad van 27 maart 2007, nr. 61/pag. 12 is het Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (interne saldering) gepubliceerd.

² Dit volgt uit de van toepassing zijnde IPPC-richtlijn. IPPC is de afkorting van Integrated Prevention Pollution and Control. Het van toepassing zijn van deze richtlijn betekend date missies naar bodem, water en lucht moeten worden voorkomen en, wanneer dit niet mogelijk is, zoveel mogelijk worden beperkt.

³ Deze BREF (Best available technology reference document) is gebaseerd op de IPPC-richtlijn.

3 VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Inleiding

In de Startnotitie wordt in hoofdstuk 4 een beschrijving gegeven van het voornemen. Het voorkeursalternatief en de andere alternatieven moeten in het MER worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Onderbouw daarbij in het MER de voorgenomen uitbreiding en in het bijzonder het gewenste aantal dieren op de locatie.

Een situatieschets van het plangebied en een breder studiegebied, waarin bebouwing en ecologische gevoelige gebieden opgenomen zijn, moet onderdeel vormen van de beschrijving.

3.2 Voornemen

In het MER dient een eenduidige beschrijving van het voornemen opgenomen te worden met daarbij in ieder geval aandacht voor:

- Het aantal te realiseren dierplaatsen in relatie tot het aantal te houden dieren;
- De uitvoering van de inrichting per diercategorie, inclusief beschikbare oppervlaktes en leefoppervlaktenormen⁴, rekening houdend met de vigerende welzijnswetgeving en het gekozen voersysteem;
- De plaatsing en hoogte van de emissiepunten, de dimensionering van het luchtwassersysteem in relatie tot de voorgenomen omvang van het bedrijf⁵. Verder dient middels een detailtekening met maatvoering te worden aangegeven hoe de luchtsnelheid in de luchtwasser wordt verhoogd. Geef de milieuvoor- en nadelen van het toe te passen systeem;
- Hoe de dieren zullen worden gevoerd (droog- of brijvoer) en of er naast mengvoer ook andere voedercomponenten worden aangevoerd;
- Hoeveel bijproducten en welke soort bijproducten worden opgeslagen binnen de inrichting. Bepaal tevens de jaarlijkse doorzet van deze producten;
- De wijze en capaciteit van mestverwerking;
- Een duidelijke tekening van de stallen, inrichting en installaties, voorzien van relevante maatvoeringen, details en legenda. In de plattegronden van de stallen moeten de geïmplementeerde codes uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) worden aangegeven.

In het MER dient een overzicht opgenomen te worden van de beoogde fasering en planning.

3.3 Referentiesituatie

De milieueffecten van het voornemen moeten vergeleken worden met de huidige feitelijke milieubelasting op de projectlocatie. De referentiesituatie is het huidige gebruik op de locatie⁶.

In de referentiesituatie moeten de bekende autonomen ontwikkelingen tot 2015 worden meegenomen. Dat wil zeggen dat tevens rekening dient te worden gehouden met de bedrijfsvoering na 30 oktober 2007, waarbij wordt voldaan aan de IPPC-regelgeving. Met betrekking tot de bestaande inrichting dient rekening te worden gehouden met het feit dat ook dit gedeelte van de inrichting dient te voldoen aan de best beschikbare techniek zoals is omschreven in artikel 8.11 lid 3 Wet milieubeheer.

3.4 Meest milieuvriendelijke alternatief (MMA)

Werk in het MER het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) uit. Het MMA moet uitgaan van de technisch gezien maximaal haalbare mogelijkheden en technieken ter bescherming en/of verbetering van het milieu. Dit kan verder gaan dan de inzichten in de huidige beoordelingskaders. Ook moet het MMA realistisch zijn en binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen. Bij de ontwikkeling van het MMA dient primair aandacht te worden besteed aan maximale reductie van de uitstoot van ammoniak, van geur en van stof, door de volgende maatregelen af te wegen:

⁴ Hierbij dient rekening te worden gehouden met het Varkensbesluit.

⁵ Betrek hierbij ook het effect van eventueel toe te passen kokers op de luchtwassers.

⁶ Zoals reeds gesteld zal de initiatiefnemer binnen afzienbare tijd door de bouw van de laatste stal de feitelijke situatie laten overeenkomen met de vergunde situatie. Mocht bij beoordeling van het MER de feitelijke situatie gelijk zijn aan de vergunde situatie dan is dat de referentiesituatie. Mocht bij beoordeling van het MER de feitelijke situatie toch nog afwijken van de vergunde situatie doordat de bouw niet heeft plaatsgevonden, dan geldt de feitelijke situatie als referentiesituatie. De vergunde dieraantallen kunnen in dat geval ook bij de uitwerking van de milieueffecten en bij de vergelijking van de alternatieven worden betrokken, maar gelden niet als referentiesituatie.

- toepassing van een combinatieluchtwasser waarin een combinatie van ammoniak, geur en fijn stof met een hoog rendement kan worden verwijderd;
- Zodanige verplaatsing van emissiepunten, zowel in het verticale als in het horizontale vlak, dat de geurhinder zo laag mogelijk is;
- Een emissiearm huisvestingssysteem, in combinatie met een luchtwasser.

Betrek ook het dierenwelzijn in de uitwerking van het MMA. Omschrijf het MMA duidelijk in het MER en onderbouw de keuzes die geleid hebben tot het MMA.

3.5 Alternatieven

De Startnotitie beschrijft het voornemen. Een toegevoegde waarde van een MER is gelegen in het geven van inzicht in de milieuconsequenties van het voorkeursalternatief ten opzichte van een Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA), eventuele andere alternatieven en een referentiesituatie.

Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Bij de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken. Uit deze vergelijking kunnen eventueel nog extra te nemen maatregelen worden afgeleid.

Per alternatief dient aangegeven te worden welke overwegingen aan de keuze ten grondslag liggen, zoals milieuoverwegingen, overwegingen omtrent bedrijfsvoering en technische realiseerbaarheid.

Alle alternatieven dienen te voldoen aan de eisen van de IPPC-richtlijn. De belangrijkste eis uit deze richtlijn en de Wet milieubeheer is dat de best beschikbare technieken (BBT)⁷ worden toegepast. Hierbij dienen alle BBT-maatregelen uit de van toepassing zijnde BBT-documenten conform de Regeling aanwijzing BBT-documenten te worden beschouwd.

Hoewel geen verplicht onderdeel van de MER adviseren wij om inzicht te geven in de investerings- en exploitatiekosten van de verschillende alternatieven.

Geadviseerd wordt om in een visueel toegankelijk overzicht de beoordeling van de alternatieven op de meest onderscheidende effecten te verwerken. Dit betekend dat het MER helder en gestructureerd moet zijn zodat de milieu-informatie goed terug te vinden is. Daarmee wordt de onderlinge vergelijking vergemakkelijkt.

⁷ Op basis van de Engelse term wordt ook wel gesproken van het BAT-vereiste ('best available techniques'). Dit begrip is opgenomen in Wm artikel 8.11 lid 3. Bij de bepaling van BBT voor inrichtingen, bij het verlenen van vergunningen, dient het bevoegd gezag gebruik te maken van het afwegingskader uit het Inrichtingen en vergunningenbesluit (Ivb), artikel 5a.1 (Stb. 2005, 527).

4 MILIEUASPECTEN

4.1 Algemene opmerkingen

Bij de beschrijving van milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht genomen te worden:

- Bepaal de ernst van de gevolgen voor het milieu in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigerende maatregelen⁸;
- Per milieugevolg moet worden beschreven of deze onomkeerbaar is;
- expliciet moet aandacht worden besteed aan cumulatie van effecten op voornamelijk kwetsbare natuur⁹;
- Gevolgen kunnen zowel negatief als positief van aard zijn.

Geef van de verschillende alternatieven kwantitatief het effect aan op ammoniak, geur, fijn stof en geluid. Voor de overige punten kan volstaan worden met een kwalitatieve beschrijving van de effecten.

4.2 Ammoniak

In het MER moet aangegeven worden waar de voor verzuring gevoelige gebieden liggen¹⁰, wat de afstand tot het bedrijf is, of hier sprake is van nadelige gevolgen voor het voornemen en in het bijzonder of er sprake kan zijn van significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Ga daarbij in het bijzonder in op natuurgebied De Stippelberg en Natura 2000-gebied Deumesche- en Mariapeel. Geef in het MER aan of de alternatieven effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de natuurdoeltypen van de beschermde natuurgebieden, en zo ja: welke. Beschrijf daartoe in MER:

- De te verwachten achtergronddepositie van de omliggende natuurgebieden volgens de autonome ontwikkeling. Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie de gegevens van het RIVM en, indien beschikbaar, de gegevens van de provincie Noord-Brabant;
- De autonome ontwikkeling van de ammoniakemissie en toekomstige ammoniakemissie van het bedrijf bij de verschillende alternatieven;
- De instandhoudingsdoelstellingen en kritische depositiewaarden voor de beoogde natuurdoeltypen in de natuurgebieden;
- De door het bedrijf veroorzaakte ammoniakdepositie op de voor verzuring gevoelige gebieden bij uitvoering van de alternatieven. Geef specifiek voor Natura 2000-gebied Deumesche- en Mariapeel via een verspreidingsmodel aan welke ammoniakdepositie te verwachten is. Maar hierbij gebruik van het verspreidingsmodel welke specifiek is ontwikkeld voor de emissie van ammoniak.

4.3 Geurhinder

Beschrijf in het MER:

- De geurbelasting van gevoelige objecten in odour units. Doe dit volgens de in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) aangegeven rekenmethode. Getoetst dient te worden op basis van de bij gemeentelijke verordening volgens artikel 6 Wgv vastgestelde normen;
- De momenten en niveaus van maximale geurhinder die per etmaal kunnen optreden. Maak daarbij een inschatting van de maximale geumniveaus die zich kunnen voordoen;
- Ga in op hoeveelheid en op de keuze van het soort voer (zoals natte of droge bijproducten) en de gevolgen hiervan.

Volgens de Wet geurhinder en veehouderij is een omgevingstoets niet nodig voor de individuele geurbeoordeling van een milieuvergunningaanvraag. Het is op dit moment niet duidelijk of de Wet geurhinder en veehouderij hiermee voldoet aan de omgevingstoets zoals deze in het kader van de IPPC-richtlijn dient te worden uitgevoerd. Op 28 juni 2007 is de Nota gebiedsgericht agrarisch geurbeleid voor de gemeente Gemert-Bakel vastgesteld. Om te komen tot deze nota is met behulp van het verspreidingsmodel "V-Stacks gebied" de verspreiding van geur vanuit meerdere veehouderijbedrijven in een gebied berekend. Het rekenresultaat is de achtergrondbelasting aan geur op in de nabije omgeving gelegen geurgevoelige objecten en gridpunten. In deze berekening is rekening gehouden met veehouderijen waarvan de omvang en locatie (bij benadering) bekend is. Indien gewenst kan voor het MER van deze gegevens gebruik gemaakt worden.

⁸ Bij mitigeren kan gedacht worden aan het verminderen van landschappelijke effecten door het landschappelijk inpassen van een bedrijf, of het verminderen van geluidsemisatie door in pandig laden en lossen.

⁹ Het gaat hierbij vooral om de achtergronddepositie van ammoniak.

¹⁰ Hieronder verstaan we zowel de kwetsbare gebieden uit de Wav, als ook de voor verzuring gevoelige gebieden die niet onder de Wav vallen. Dit laatste is nodig omdat het niet duidelijk is of vereisten hieromtrent uit de IPPC-richtlijn niet geheel in de Wav zijn geïmplementeerd.

4.4 Luchtkwaliteit

4.4.1 Fijn stof

Beschrijf in het MER op kwantitatieve wijze:

- De achtergrondconcentratie in de directe omgeving van het bedrijf¹¹;
- De grootte en verandering van de stofemissies door het initiatief, inclusief verkeersbewegingen;
- De bijdrage van de stofemissies aan de fijn stof (PM₁₀) concentraties in de lucht in de omgeving van het bedrijf, beginnende op de grens van de inrichting;
- In het geval overschrijding van de grenswaarden optreedt, de mogelijke maatregelen om de stofemissies te reduceren zodat voldaan wordt aan de eisen zoals gesteld in het Besluit luchtkwaliteit 2005 (BLK 2005).

Toets, indien uit deze beschrijving niet met zekerheid kan worden uitgesloten dat de normen uit BLK 2005 overschreden zullen worden, de luchtconcentraties die optreden door het voornemen en de respectievelijke alternatieven daarvoor aan de normen uit het BLK 2005. Beschrijf daartoe:

- De ligging en grootte (in ha) van eventuele overschrijdingsgebieden;
- De hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- De hoeveelheid woningen en andere gevoelige bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden¹²;
- De mate van overschrijding van grenswaarden ter hoogte van woningen en andere bestemmingen.

Een modelberekening op basis van een verspreidingsmodel is nodig voor de toetsing aan de eisen van het BLK 2005. Deze berekeningen moeten worden uitgevoerd conform het Meet- en rekenvoorschrift Bevoegdheden, Luchtkwaliteit van het Ministerie voor Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM, oktober 2006). Aannemelijk moet worden gemaakt dat het project realiseerbaar is binnen de eisen van het BLK 2005¹³.

4.4.2 Mestbe- en/of verwerkingsinstallatie

Geef in het MER kwantitatief de uitstoot aan van de mestbewerking. Ga daarbij in op de milieueffecten van de stoffen zoals genoemd in de Nederlandse emissierichtlijnen (Ner) en het Besluit luchtkwaliteit 2005. Hierbij moeten de te verwachten effecten voor het milieu worden beschreven.

¹¹ Geadviseerd wordt om hierbij gebruik te maken van de berekende achtergrond concentratiekaarten van het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP).

¹² Deze informatie is niet relevant voor de toetsing aan de grenswaarden en plandrempels uit het BLK 2005. Deze gelden immers voor de buitenlucht in zijn algemeenheid (m.u.v. arbeidsplaatsen, waarop de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing is). Voor het verkrijgen van inzicht in de mogelijke gezondheidseffecten acht de Commissie het echter van belang ook inzicht te geven in de mate van blootstelling van de bevolking. Gevoelige bestemmingen zijn woningen, scholen, ziekenhuizen, speeltuinen en sportvelden.

¹³ Vanwege de heersende problematiek t.a.v. fijn stof en het feit dat intensieve veehouderijen een belangrijke bron van fijn stof zijn, wordt fijn stof (PM₁₀) met name genoemd. Dat laat onverlet dat ook voor de andere stoffen uit het BLK 2005 moet worden aangetoond dat voldaan wordt aan de geldende normen.

5 OVERIGE ASPECTEN

5.1 Geluid en verkeer

Inrichting

Breng in het MER de geluidseffecten van het voornemen in beeld en geef aan in welke mate dit gevolgen voor de omgeving heeft. Ga daarbij minimaal in op:

- De geluidsemissies voor de dag-, avond- en nachtperiode, voor:
 - o Een representatieve bedrijfssituatie inclusief het transport van mest en de geluidsproductie van de voerinstallaties;
 - o Incidentele bedrijfssituaties. Geef aan hoe vaak deze zich voor kunnen doen en in welke periode (dag, avond of nacht) deze plaatsvinden;
- In welke mate de geluidsemissies hinder kunnen veroorzaken, vooral waar de emissies boven de richtwaarden (kunnen) uitkomen;
- De geluidsemissie uit overige installaties.

Verkeer

Beschrijf in het MER tevens welke transporten worden verwacht. Maak daarin onderscheid in de reguliere bedrijfsvoering, maar benoem ook de transportbewegingen tijdens piekmomenten door bijvoorbeeld seizoensdrukke. Ga in op de geluidseffecten van het voornemen door de extra verkeersbewegingen die de voorgenomen activiteit met zich meebrengt. Kijk hierbij in het bijzonder naar het effect van deze verkeersbewegingen (bijvoorbeeld remmend en optrekken vrachtverkeer). Ge daarbij minimaal in op de geluidsemissies voor de dag-, avond- en nachtperiode.

5.2 Klimaat en energie

Geef aan in hoeverre de uitstoot van broeikasgassen kan worden geminimaliseerd. Betrek hierbij naast onderstaande aspecten rond energieverbruik in ieder geval CO₂-zuinig bouwen en de wijze en duur van de mestopslag, aangezien de mestopslag veel uitstoot van CO₂ en CH₄ kan veroorzaken.

Geef in het MER de energiehuishouding voor het voorkeursalternatief en het MMA in hoofdlijnen weer, bijvoorbeeld in de vorm van stroom- en gasverbruik per dier.

Beschrijf de ambitie op het gebied van energiebesparing en beschrijf indien aan de orde de te nemen energiebesparende maatregelen. Geef daarbij aan welke energiebesparing wordt verwacht.

5.3 Veiligheid

Ga in de beschrijving van de veiligheid in op de opslag en verwerking van zuur, waarbij de speciale opslagvoorzieningen van het zuur en de opslag en verwerking van het spuiwater (de wijze van verwerking / afvoer en de hoeveelheid water) ten behoeve van de chemische of combinatie luchtwassers worden besproken.

Geef zo goed mogelijk de kans weer op, en de aard van, calamiteiten en storingen die tot milieu- of dierenwelzijnsproblemen kunnen leiden. Beschrijf ook de te nemen maatregelen om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

5.4 Veewetziekten

Geef aan welke situatie er ontstaat wanneer, bijvoorbeeld ten gevolge van veewetziekten, een vervoers- of exportverbod wordt ingesteld en welke maatregelen worden genomen om binnen het bedrijf dieropvang te realiseren. Geef hierbij aan welke milieueffecten dergelijke maatregelen met zich meebrengen, ook in relatie tot de eventuele noodzaak om mest langer op te slaan.

5.5 Water

Besteed, gezien de nabijheid van een hydrologisch gevoelig natuurgebied, uitgebreid aandacht aan de effecten van het voornemen op het watersysteem. Betrek daarbij in ieder geval:

- De (grond)wateronttrekking ten behoeve van het initiatief en haar effecten;
- De waterinfiltratie in het gebied. Breng hiervoor de waterdoorlatendheid van de bodem in beeld;
- De locaties en het ruimtebeslag van de infiltratievoorzieningen en de buffers¹⁴, en;
- Maatregelen om te waarborgen dat afstromend hemelwater schoon blijft.

5.6 Natuur

¹⁴ Deze dienen om vertraagde lozing van hemelwater dat niet kan worden geïnfiltreerd in de bodem te bewerkstelligen.

In een eerder gedeelte van de richtlijnen wordt reeds informatie gevraagd met betrekking tot natuur. Met name de informatie in paragraaf 4.2 dient ook gebruikt te worden bij de afweging die in paragraaf 5.7 en 5.8 wordt gevraagd.

5.7 Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op de beschermde natuurgebieden, zoals het Natura 2000-gebied Deurnesche- en Mariapeel. Het bedrijf kan invloed hebben op een kwetsbaar gebied ook al is het hierin niet gelegen of is het er niet direct naast gelegen (externe werking). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan, evenals de voor het gebied geldende instandhoudingsdoelstellingen dan wel ontwikkelingsdoelstellingen. Mocht op grond van objectieve gegevens niet uit te sluiten zijn dat significante gevolgen op het Natura 2000-gebied mogelijk zijn, dan is ook een passende beoordeling nodig op grond van de Natuurbeschermingswetgeving¹⁵.

5.8 Soortenbescherming

Op grond van de Flora- en faunawet (Ffw) is een aantal planten- en diersoorten beschermd. Ga na of de activiteit zal leiden tot in de Ffw genoemde verboden gedragingen. In het MER kan daartoe worden volstaan met het aangeven van de gevolgen voor de doelsoorten van het natuurbeleid, of een gemotiveerde selectie van de belangrijkste voorkomende soorten. Besteed daarbij ook aandacht aan mogelijke mitigerende maatregelen.

In overweging wordt gegeven om ook de informatie die benodigd is voor een ontheffing op grond van artikel 75 van de Ffw gelijktijdig met het MER te verkrijgen en te presenteren. Dit is niet verplicht, maar biedt de initiatiefnemer de mogelijkheid om ook deze informatie door de Commissie te laten toetsen op methodische juistheid, alsmede te laten beoordelen of de uitkomsten plausibel zijn.

Om te bepalen of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is, dient een inventarisatie van de ruimtelijke verspreiding van alle in het studiegebied voorkomende relevante soorten te worden gemaakt. Afhankelijk van de conclusie is er mogelijk een ontheffingsverzoek op grond van artikel 75 Ffw noodzakelijk.

5.9 Landschap en Cultuurhistorie

In een agrarische omgeving kunnen archeologische resten, waardevolle cultuurhistorische elementen en karakteristieke landschappen voorkomen, bijvoorbeeld oude boerderijen, karakteristieke houtwallen etc. Neem in het MER een beschrijving op van de archeologische verwachtingswaarden, cultuurhistorische waarden en landschapselementen, als basis voor de effectbeschrijving van alternatieven en varianten. Indien er mogelijk archeologische waarden aanwezig zijn, dient dit door middel van inventariserend veldonderzoek verder in beeld te worden gebracht. Beschrijf indien aanwezig hoe effecten op archeologische resten, waardevolle cultuurhistorische elementen en karakteristieke landschappen voorkomen of beperkt zullen worden.

Geef in het MER aan hoe de nieuwe inrichting optimaal landschappelijk wordt ingepast. Geadviseerd wordt in het MER een visualisatie van het toekomstige bedrijf op te nemen.

¹⁵ Dit dient dan afgezet te worden tegen de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. Let hierbij op dat ook een geringe toename van de ammoniakdepositie van 0,6 mol zuur/ha/jaar een significant gevolg kan betekenen (zie de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 20 september 2006, zaaknummer 200509110/1, LJN AY8489).

6 OVERIGE PUNTEN

Voor het MER wordt aanbevolen om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda en schaal toe te voegen. Op de kaarten moet de ligging en de afstand tot kwetsbare natuurgebieden en objecten voor het verblijf van mensen (gevoelig voor geur, geluid etc.) goed worden aangegeven.

Voor de presentatie wordt verder aanbevolen:

- Een zelfstandig leesbare samenvatting toe te voegen die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming;
- Een heldere vergelijking van de gepresenteerde alternatieven toe te voegen volgens dezelfde methodiek en detailniveau.

Evaluatieprogramma

Het bevoegd gezag moet bij het besluit over de milieuvergunning aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden. Dit dient om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat in het MER al een aanzet tot een programma voor dit onderzoek gegeven wordt, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

Voor de onderdelen “leemten in milieu-informatie” en “samenvatting van het MER” hebben wij geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

